

LGTBI+ fòbia: una xacra mundial

L'odi cap a les persones LGBTI+ està en auge. Els seus drets són vulnerats reiteradament en moltes parts del planeta, transformant-se així, en una xacra mundial.

Tot en aquest món és de naturalesa dinàmica. Una vegada i una altra, tot canvia, les societats, els països, les tecnologies i fins i tot la naturalesa humana. No obstant això, hi ha coses que mai han canviat: l'odi cap a les persones LGBTI+, l'homofòbia. Aquest tipus d'odi condueix a la discriminació contra aquesta comunitat.

Encara que l'homofòbia no té una història clara, sembla tenir les seves arrels en el segle XVI, quan el rei Enric VIII va aprovar la "Llei de Sodomia" de 1533, que establia que dos homes que tinguessin relacions sexuals serien condemnats a mort en la forca.

El cas del matemàtic anglès Alan Turing o el funcionari electe de Califòrnia Harvey Milk reflecteixen com l'homofòbia va seguir present segles més tard. Turing, qui va desxifrar el Codi Enigma alemany, va ser arrestat i obligat a sotmetre's a una teràpia de conversió, simplement per ser homosexual¹. Harvey Milk, pioner en els drets dels homosexuals als Estats Units, va ser

assassinat el 1978 per Dan White, un exoficial de policia que va tenir una batalla amb Milk sobre els problemes LGBTI+ a Califòrnia².

Actualment, en ple segle XXI, s'ha produït un canvi important cap als drets i l'acceptació de la comunitat LGBTI+. De fet, l'informe "Viure lliures i iguals" de les Nacions Unides (2016)³ conclou que cada vegada més Estats, institucions de drets humans, autoritats locals i altres actors estan prenent mesures per a complir amb les seves obligacions i responsabilitats sota el dret internacional en matèria de drets humans. No obstant això, si bé els avanços han estat significatius en la majoria de regions del món durant els últims anys, també són irregulars i desiguals. Així doncs, malgrat aquest canvi de paradigma, hi ha països que encara criminalitzen a les persones d'aquest col·lectiu o coarten la seva llibertat. Segons ACNUR, en 77 països, ser homosexual és il·legal, i en 7 d'ells, s'enfronten fins i tot a penes de mort. En uns altres, la pressió social, la intolerància i l'homofòbia cap a col·lectius LGBTI+ els rebutja, tortura i amenaça⁴. En la

¹ O'Malley, K. (2019, 15 juliol). *Alan Turing: Why was the codebreaker convicted and pardoned for his sexuality?* The Independent.

² Shafer, S. (2018, 27 novembre). *40 Years After The Assassination Of Harvey Milk, LGBTQ Candidates Find Success.* NPR - National Public Radio.

³ ONU. (2016). *Vivir libres e iguales.* Naciones Unidas.

⁴ ACNUR. (2017). *Refugiados LGBTI.* Agencia de la ONU para los Refugiados.

Font: Joan Cortadellas

mateixa línia són les dades de l'últim informe anual "Homofòbia d'estat" de l'Associació Internacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Trans i Intersex (ILGA World)⁵. Aquest informe recull tota legislació aprovada en cada racó del planeta en matèria de drets del col·lectiu i, alhora, aquestes lleis que, per contra, discriminen i castiguen les persones d'aquesta comunitat.

La publicació mostra els avanços en els 193 estats membres de l'ONU, però també les reculades que, de forma alarmant, existeixen en zones conegudes tradicionalment per ser protectores dels drets humans, com és Europa. Per a il·lustrar aquesta afirmació, explica que en 69 estats membres de l'ONU es penalitzen "els actes sexuals consensuats entre persones adultes del mateix sexe", mentre que el nombre d'estats on està permès els matrimonis homosexuals o les unions de fet entre persones del mateix sexe no arriba als seixanta. Una altra xifra preocupant és la publicada per CEAR sobre la base de les dades del projecte TVT: "Entre

l'1 de gener de 2008 i el 30 de setembre de 2019, es van registrar en el món 3.314 assassinats de persones transgènere"⁶.

Endinsant-nos en casos concrets, recentment coneixíem la nova llei a Hongria que prohibeix "la representació" de l'homosexualitat i la transsexualitat en espais públics. Aquesta nova llei del govern de Viktor Orbán impedeix parlar a les escoles d'homosexuals i transsexuals, els quals assimila als pedòfils. A Aràbia Saudita, la llei Xaria prohibeix a les persones amb relacions homosexuals i el càstig per això pot fins i tot conduir a la mort⁷. A Rússia, les persones LGBTI+ van ser tractades com a escombraries a causa de les lleis antigai⁸. A Uganda, sota la llei Anti Homosexualitat, es va empresonar durant set anys a una persona per tenir una relació homosexual.

Un dels pitjors actes violents contra la comunitat va ser el tiroteig en el club nocturn d'Orlando el 2016⁹, on Omar Mateen va matar a 49 persones i va ferir

⁵ ILGA World: Lucas Mendos, L.; Botha, K.; Carrano, R.; De la Peña, E.; Savelev, I y Tan, D. (2020, desembre). *Homofobia de Estado 2020: Actualización del Panorama Global de la Legislación*. ILGA World.

⁶ CEAR. (2018). *Refugiados LGTB: Huir por Ser, Sentir, Amar*. Comisión Española de Ayuda al Refugiado.

⁷ Redacció. (2020). *Saudi Arabia*. Human Dignity Trust.

⁸ Buyantueva, R. (2017, 6 juny). *LGBT Rights Activism and Homophobia in Russia*. PUBMED.

⁹ Ray, M. (2021, 5 juny). *Orlando shooting of 2016*. Britannica.

a 53 persones a causa del seu odi cap a les persones del col·lectiu.

L'assassinat a la Corunya el passat 3 de juliol del jove de 24 anys, Samuel Luiz, és una altra de les morts perpetrades per aquest odi.

Aquesta infinitat d'exemples posen en relleu la necessitat imperant de lluitar contra aquesta xacra tan present en les institucions i en la societat actual.

Una xacra també en Internet

Aquests atacs, a més, han travessat la frontera i en l'actualitat també són protagonistes en el món digital. Internet és aquest lloc on uneix a la gent i, irònicament, també la divideix. La caça de bruixes en línia és un altre problema en el qual les persones amb una opinió o sexualitat "diferent" – com alguns ho titllen- són perseguides i assetjades.

L'assetjament en línia contra els membres LGBTI+ és, sens dubte, un problema creixent. Amb l'arribada de la pandèmia actual s'han incrementat els casos de fustigació contra els membres de la població d'aquesta comunitat. Segons Out Online, el 42% dels joves LGBTI+ tenen més probabilitats de sofrir assetjament cibernètic i el 27% no se senten segures en estar en línia¹⁰.

Discriminació a la feina

La inseguretat de les persones LGBTI+ té una especial presència en la feina. Aquest espai ha de ser un lloc amable, lliure i sense discriminació per motius d'orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere o característiques de sexe. Així ho descriu el Principi 12 de Yogyakarta¹¹. Aquest document recull una sèrie de principis relatius a l'orientació sexual i identitat de gènere, amb la finalitat d'orientar la interpretació i aplicació de les normes del Dret internacional dels drets humans.

¹⁰ Redacció. (2013, 10 juliol). *Out Online: The Experiences of LGBT Youth on the Internet*. GLSEN.

¹¹ *Principis de Yogyakarta* (2007).

¹² FRA. (2020). *A long way to go for LGBTI equality*. European Union Agency for Fundamental Rights.

No obstant això, la realitat dista de l'establert en el dret internacional. La European Union Agency for Fundamental Rights indica en el seu informe "Un llarg camí per recórrer per a la igualtat LGBTI"¹² que un 26% de les persones a Europa encara oculta ser LGBTI+ en el seu lloc de treball i afegeix que un 21% va experimentar algun tipus de discriminació a la feina el 2019.

Per la seva banda, ILGA ofereix un bri d'esperança i assegura que "la capacitat d'una persona per a guanyar-se la vida i l'oportunitat de prosperar en la seva vida laboral sense discriminació per motius d'orientació sexual s'ha reconegut cada vegada més com un dret fonamental en els Estats de tot el món"¹³.

Per què aquesta data?

Per tot això és més important que mai continuar reivindicant l'Orgull, continuar lluitant i celebrant el Dia Internacional de l'Orgull LGBT cada 28 juny – i tot l'any -. Aquesta data commemora els disturbis de Stonewall en el Greenwich Village en protesta per l'assetjament policial a la comunitat gai de Nova York. Aquell 28 de juny de 1969, la Policia va portar endavant una incursió. Els agents estaven acostumats a revisar als clients, a les travestís les revisaven en els banys "per a comprovar el seu sexe" i eren directament detingudes. En aquells dies era il·legal portar més de dues peces del "sexe oposat". Dues setmanes més tard d'aquella revolta es va fundar a Nova York el Front d'Alliberament Gai (GLF). Neixen aquí les primeres sigles.

El debat de les etiquetes

LGBTI són les sigles que designen col·lectivament a Lesbianes, Gais, Bisexuals, persones Transgènere i Intersexuals. Així doncs, les sigles LGBTI+ agrupen col·lectius que manifesten una varietat d'identitats,

¹³ ILGA World: Lucas Mendos, L.; Botha, K.; Carrano, R.; De la Peña, E.; Savelev, I y Tan, D. (2020, desembre). *Homofobia de Estado 2020: Actualización del Panorama Global de la Legislación*. ILGA World.

expressions de gènere, opcions sexuals i corporalitats "diferents".

En ús massiu des de la dècada dels noranta, el terme "LGBT" és una prolongació de les sigles LGB que, al seu torn, havien reemplaçat a l'expressió "comunitat gai" que molts homosexuals, bisexuals i transsexuals sentien que no els representava adequadament. La "I" incorpora a la intersexualitat.

Un terme, el de LGBTI+, rebutjat per alguns, ja que intenta categoritzar o etiquetar a les persones, quan en realitat el desig i la identitat són construccions socials. De fet, tal com s'explica en l'"Estudi sobre els condicionants de sortida dels països d'origen i pautes d'acompanyament a persones sol·licitants de protecció internacional i refugiades LGTBI" d'Accem¹⁴, "aquestes sigles no deixen de ser etiquetes construïdes en i des de societats occidentals fonamentalment, que poden no contemplar moltes de les realitats, expressions i opcions sexuals de persones que no s'han socialitzat en aquests contextos i que sol·liciten la protecció internacional per persecució per motius d'identitat de gènere o orientació sexual. Així mateix, són etiquetes que estan en contínua construcció i es vivencien de diferent forma en les persones, en relació amb múltiples elements que interaccionen, entre ells, la cultura i l'etnicitat". Per això no és d'estranyar que persones del col·lectiu argumentin no sentir-se identificades amb aquest concepte, ja que cada grup té unes necessitats concretes que no encaixen en aquest model exclusiu de vida. D'alguna manera podem afirmar

que, segons el context, aquesta categorització es basa en nocions prèvies sobre el sexe, el gènere i la sexualitat en societats occidentals.

Al mateix temps, les etiquetes s'han convertit en la manera de fer present l'existència del col·lectiu, ha ajudat al fet que les persones que són discriminades o marginades per la seva orientació sexual o identitat de gènere puguin tenir un reconeixement social, legal i polític.

Queda patent, doncs, que les etiquetes són una cosa positiva i fins i tot necessària per a poder identificar, reconèixer i, sobretot, visibilitzar aquestes realitats àmpliament invisibilitzades al llarg de la història. Unes realitats allunyades de l'estructura cis-heterosexual, de l'erròniament anomenada "normalitat". Però com s'ha demostrat, són també una categorització exclouent que sovint redueix i simplifica la veritat d'aquestes persones que no se senten representades per aquestes sigles encara no sent cis-heterosexuals.

Un debat totalment present en l'ordre del dia. Una qüestió que continuarà despertant una alta divergència d'opinions, necessària en el si de les democràcies, sempre que es respecti a l'altre. El que avui dia no admet - ni ha d'admetre- debat és el dret de les persones del col·lectiu LGBTI+. Uns drets vulnerats reiteradament en moltes parts del planeta, transformant-se així, en una xacra mundial.

Júlia Oliveras Aumedes,
equip d'ANUE

¹⁴ Círez, MF.; Lara, N. y López, V. (2020, desembre). *Estudio sobre los condicionantes de salida de los países de origen y pautas de acompañamiento a personas*

solicitantes de protección internacional y refugiadas LGTBI. Accem.

Referències:

- ACNUR. (2017). *Refugiados LGBTI*. Agencia de la ONU para los Refugiados. <https://eacnur.org/es/refugiados-lgbti>
- Buyantueva, R. (2017, 6 juny). *LGBT Rights Activism and Homophobia in Russia*. PUBMED. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28409697/>
- CEAR. (2018). *Refugiados LGTB: Huir por Ser, Sentir, Amar*. Comisión Española de Ayuda al Refugiado. <https://www.cear.es/sections-post/refugiados-lgtb/>
- Círez, MF.; Lara, N. y López, V. (2020, desembre). *Estudio sobre los condicionantes de salida de los países de origen y pautas de acompañamiento a personas solicitantes de protección internacional y refugiadas LGTBI*. Accem. <https://www.accem.es/estudio-los-condicionantes-salida-los-paises-origen-pautas-acompanamiento-personas-solicitantes-proteccion-internacional-refugiadas-lgtbi/>
- ILGA World: Lucas Mendos, L.; Botha, K.; Carrano, R.; De la Peña, E.; Savelev, I y Tan, D. (2020, desembre). *Homofobia de Estado 2020: Actualización del Panorama Global de la Legislación*. ILGA World. https://ilga.org/downloads/ILGA_Mundo_Homofobia_de_Estado_Actualizacion_Panorama_global_Legislacion_diciembre_2020.pdf
- O'Malley, K. (2019, 15 juliol). *Alan Turing: Why was the codebreaker convicted and pardoned for his sexuality?* The Independent. <https://www.independent.co.uk/life-style/alan-turing-new-ps50-banknote-gay-codebreaker-mathematician-sexuality-pardon-a9005086.html>
- ONU. (2016). *Vivir libres e iguales*. Naciones Unidas. https://www.ohchr.org/Documents/Publications/LivingFreeAndEqual_SP.pdf
- Principios de Yogyakarta* (2007). <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=48244e9f2>
- Ray, M. (2021, 5 juny). *Orlando shooting of 2016*. Britannica. <https://www.britannica.com/event/Orlando-shooting-of-2016>
- Redacció. (2020). *Saudi Arabia*. Human Dignity Trust. <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/saudi-arabia/>
- Redacció. (2013, 10 juliol). *Out Online: The Experiences of LGBT Youth on the Internet*. GLSEN. <https://www.glsen.org/news/out-online-experiences-lgbt-youth-internet>
- Shafer, S. (2018, 27 novembre). *40 Years After The Assassination Of Harvey Milk, LGBTQ Candidates Find Success*. NPR - National Public Radio. <https://www.npr.org/2018/11/27/670657965/40-years-after-the-assassination-of-harvey-milk-lgbt-candidates-find-success?t=1625425701758>
-

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

JULIOL 2021

Publicat per:

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

L'ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades per els seus col·laboradors.
